

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

ในปัจจุบันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) นับวันยิ่งส่งผลร้ายมากขึ้น กระทบต่อความมั่นคงของประเทศในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ค่านิยม วัฒนธรรมฯ สร้างความไร้ความเชื่อมั่นในสังคมทุกหย่อมหญ้า โดยผู้ที่ได้รับผลร้ายทั้งหมดก็คือประชาชนในชาตินั้น อีกทั้งรูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชันมีความหลากหลาย แปรผันไปตามสภาวะการณ์ของโลก มีการร่วมกระทำกันอย่างเป็นองค์กร ซับซ้อนและยากต่อการทำความเข้าใจ รวมทั้งมีบุคคลหลายฝ่ายที่ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในภาครัฐ หรือที่เรียกว่า “การทุจริตคอร์รัปชันทางการเมือง” (Political Corruption) พบว่าทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักการเมือง ธนกิจการเมือง(Money Politics)มีการผูกสัมพันธ์กันอย่างดีเพื่อผลประโยชน์ตอบแทนร่วมกัน ส่งผลให้การทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันมีลักษณะแบบเบ็ดเสร็จมากขึ้น (Integrative Corruption) คือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันแบบรวมศูนย์อำนาจ มีความครอบคลุมอาศัยทุกช่องทางไม่ว่าในด้านเศรษฐกิจ ธุรกิจ การเมือง กฎหมาย รวมทั้งด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับโครงการขนาดใหญ่ (Mega-Project) ที่เน้นในเรื่องของการใช้ทุนเป็นหลัก (Capital Intensive) อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตคอร์รัปชันในลักษณะนี้กำลังพัฒนา กลายเป็นการทุจริตคอร์รัปชันที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

ดังนั้นการมีรัฐบาลที่ดี (Good Government) และการมีการบริหารราชการที่ดี (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อความเสี่ยง (Risk) ที่จะก่อให้เกิดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน โดยการมีรัฐบาลและการบริหารราชการที่ดีคือการตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นๆ หากหน่วยงานหรือองค์กรใดๆปราศจากความโปร่งใสและตรวจสอบได้เช่นนี้ย่อมมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดปัญหาตามมา ดังนั้นคำว่ารัฐบาลที่ดี (Good Government) จึงควรมีผู้นำที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตฯ ส่วนคำว่าการบริหารราชการที่ดี (หรือ ธรรมภิบาล Good Governance) คือการยึดหลักนิติธรรมคือทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการคานและดุลย์อำนาจกันระหว่างหน่วยงาน เน้นให้ภาครัฐใช้อำนาจด้วยความถูกต้องปราศจากการผูกขาด

อำนาจ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบภาครัฐ และให้การศึกษาความรู้เพื่อสร้างทัศนคติที่ถูกต้องแก่สังคม

ปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการเมืองไทย มักพบบ่อยในการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ (Grand Corruption) ซึ่งเกี่ยวข้องกับงบประมาณและทรัพยากรของประเทศที่มีอย่างจำกัด จากที่ได้ศึกษาพบว่า การทุจริตคอร์รัปชันแบบเบ็ดเสร็จที่เกิดขึ้นจากร่วมมือจากทั้ง 3 ฝ่าย ส่งผลร้ายอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่มีโครงสร้างของสังคมในแบบอุปถัมภ์วัฒนธรรมและทัศนคติของประชาชนที่มองว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ไม่ได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง ผู้นำประเทศไม่ให้ความร่วมมือในการจัดปัญหา แต่กลับใช้อำนาจอย่างขาดคุณธรรมในการบริหารประเทศจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่เครือข่าย พวกพ้องก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและการคอร์รัปชันเชิงนโยบายอย่างดาษดื่น อีกทั้งอาชญากรรมประเภทนี้มักไม่มีผู้เสียหาย เนื่องจากมักร่วมกระทำความผิดด้วยกัน ทำให้การหาพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดจึงไม่อาจกระทำได้ง่าย

ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่นักการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูง อาศัยอำนาจหน้าที่ของตนแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบหรือผิดคุณธรรมจนมีฐานะที่ดี ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับล่าง ก็ทุจริตคอร์รัปชันกันอย่างกว้างขวางโดยอาศัยช่องทางตามตำแหน่งหน้าที่ของตนและโอกาสที่เอื้ออำนวย ฯลฯ นอกจากจะเป็นการบั่นทอนความเจริญก้าวหน้าความมีเสถียรภาพของประเทศ เกิดความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมคุณธรรมของคนในสังคมแล้ว ปัญหาดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้น ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศและประชาชนได้อย่างจริงจัง

ความร้ายแรงของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้น ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศว่าส่งผลกระทบและก่อความเสียหายให้แก่ประเทศเป็นอย่างมาก จึงก่อให้เกิดความร่วมมือกันในระดับระหว่างประเทศขึ้น โดยทางองค์การสหประชาชาติเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจึงได้จัดทำอนุสัญญาองค์การระหว่างประเทศที่สำคัญขึ้นมา 2 ฉบับคือ อนุสัญญาองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ค.ศ. 2000 และอนุสัญญาองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003

อนุสัญญาองค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยการต่อต้านองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ค.ศ. 2000 ได้ให้ความสำคัญแก่ปัญหาของกลุ่มองค์กรอาชญากรรม จึงกำหนดให้ประเทศภาคีของอนุสัญญาฯ จำต้องนำบทบัญญัติในข้อ 5 ไปบัญญัติเป็นกฎหมายภายในของประเทศตน โดยกำหนดให้การมี

ส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรม ให้เป็นความรับผิดชอบทางอาชญากรรมหนึ่งแยกต่างหากจากความผิดในเรื่องของการพยายามกระทำความผิดและการกระทำความผิดสำเร็จ และในอนุสัญญาองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.2003 ที่ให้ความสำคัญแก่ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยกำหนดให้ประเทศภาคีของอนุสัญญาฯ ต้องบัญญัติให้การทุจริตคอร์รัปชันเป็นความรับผิดชอบในทางอาญา

ทั้งใน 2 อนุสัญญาฯ ต่างตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยกำหนดให้การทุจริตคอร์รัปชันเป็นความผิดทางอาญา ซึ่งประเทศภาคีของอนุสัญญาฯ ทั้ง 2 ฉบับต้องมีความผูกพันกันในทางกฎหมาย ซึ่งต้องบัญญัติให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานหนึ่งของกฎหมายภายในประเทศตน การทุจริตคอร์รัปชันในอนุสัญญาฯ ทั้ง 2 ฉบับไม่ได้เน้นเฉพาะความผิดที่เกิดขึ้นแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น แต่รวมถึงความผิดที่เกิดขึ้นในภาคเอกชนและความผิดที่เกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ อีกทั้งการทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบอื่นๆ นอกจากการให้สินบนกับการชกยอกทรัพย์สาธารณะด้วย

โดยเฉพาะปัจจุบัน การทุจริตคอร์รัปชันมีลักษณะของการกระทำที่แบบลปิดปิดวิธีดำเนินการ มีสายงานการบังคับบัญชาเป็นลำดับ มีลักษณะเป็นกลุ่มเป็นองค์กรเพิ่มมากขึ้น และได้รับความร่วมมือหรือสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทำให้มาตรการทางกฎหมายลักษณะความรับผิดชอบอาญาทั่วไปของบุคคล ไม่อาจประสบความสำเร็จในการลงโทษผู้ที่กระทำผิดทั้งองค์กรได้ เช่นในเรื่องของตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน ฯลฯ ส่งผลให้บุคคลที่มีความสำคัญขององค์กรนั้นๆ เช่นหัวหน้าของกลุ่ม นายทุน มักหลุดรอดจากการดำเนินคดีทางกฎหมายแทบทุกครั้ง

เหตุผลที่มาตรการทางกฎหมายในลักษณะความรับผิดชอบอาญาทั่วไปของบุคคล ในเรื่องของตัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน ฯลฯ ไม่ประสบความสำเร็จในการลงโทษผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน เนื่องจากในเรื่องของตัวการนั้น ตามมาตรา 83 ของประมวลกฎหมายอาญากำหนดว่ากรณีความผิดใดๆ ที่เกิดขึ้น เนื่องจากการกระทำของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เช่นนี้ผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกันนั้นมีฐานะเป็นตัวการในการกระทำความผิดนั้นด้วย ซึ่งตามมาตรา 83 นี้แสดงให้เห็นว่า กฎหมายให้ความสำคัญในเรื่องของผู้กระทำความผิดคือ หากผู้กระทำความผิดมีจำนวนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันกระทำความผิด เช่นมีการแบ่งหน้าที่กันทำ ไม่ว่าจะลงมือกระทำด้วยกัน หรือคอยดูต้นทาง ย่อมสามารถรับผิดชอบในฐานะเป็นตัวการในการกระทำความผิดนั้นได้

แต่ความผิดในบางลักษณะ ได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้กระทำความผิดเอาไว้เป็นกรณีเฉพาะ เช่นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตาม

ประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจากคุณสมบัติของผู้กระทำความผิดถือเป็นสาระสำคัญ นั่นคือจะต้องเป็นเจ้าพนักงาน ดังนั้นบุคคลที่กระทำความผิดหากมิได้เป็นบุคคลที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือมิได้เป็นบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย แล้วไปกระทำการใดๆเกิดขึ้นย่อมไม่อาจถือได้ว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้กระทำความผิดได้ หรือเป็นกรณีที่บุคคลทั่วไปใช้ให้เจ้าพนักงานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือกระทำความผิดโดยร่วมกับเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ ก็ไม่อาจมีความผิดฐานเป็นผู้ใช้ หรือตัวการได้ คงเป็นได้เพียงแก่ผู้สนับสนุนเท่านั้น

อีกทั้งการทุจริตคอร์รัปชันในระยะหลังมีลักษณะเป็นองค์กร มีผู้กระทำความผิดหลายคน มีการสมคบกันและแบ่งการทำงานเป็นอย่างดีทำให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญาเรื่อง ตัวการ ผู้ใช้ และผู้สนับสนุนไม่สามารถดำเนินคดีกับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในระดับหัวหน้าขององค์กร ที่มักจะรอดพ้นจากระบวนการยุติธรรมอยู่เสมอ เนื่องจากความรับผิดชอบทางอาญาในเรื่องของผู้ใช้ ตัวการ และ ผู้สนับสนุน ไม่ครอบคลุมทุกการกระทำที่เกิดขึ้นในองค์กร ดังเช่นหากบุคคลอื่นที่มีใช้เจ้าพนักงาน ร่วมกระทำผิดกับเจ้าพนักงานคนอื่นๆ ในความผิดที่เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ แม้บุคคลผู้นั้นจะมีฐานะเป็นตัวการร่วมกับเจ้าพนักงานก็ตามแต่กฎหมายสามารถลงโทษบุคคลผู้นั้นได้แก่การเป็นผู้สนับสนุนเท่านั้น หรือแม้แต่กรณีที่สมคบกันทุจริตคอร์รัปชันแบบเบ็ดเสร็จ โดยบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่ระดับสูงในรัฐบาล หรือจากหลายฝ่ายเข้าร่วมเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน มีตั้งแต่เจ้าหน้าที่ระดับล่างไปจนถึงผู้บังคับบัญชา ไม่อาจสืบสาวไปถึงได้เนื่องจากพยานหลักฐานอ่อน หรือไม่มีน้ำหนักเพียงพอ หรือด้วยอิทธิพลประการอื่นซึ่งทำให้ผู้กระทำผิดเหล่านั้นยังคงลอยนวลอยู่ได้ในสังคม

ผู้เขียนมีความเห็นว่า เป็นการสมควรที่จะต้องนำเอามาตรการสมคบกันกระทำความผิด (Conspiracy) มาใช้กับกรณีการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมาตรการสมคบกันกระทำความผิด หรือที่เรียกว่า การสมคบกันกระทำความผิด (Conspiracy) มีที่มาจากระบบกฎหมายแบบคอมมอนลอว์ (Common Law System) ซึ่งเป็นหลักที่ถือว่าการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงกันเพื่อจะกระทำการใดๆย่อมเป็นความผิดแล้ว เนื่องจากกฎหมายต้องการที่จะเข้าไปแทรกแซงขั้นตอนการตกลงซึ่งเป็นขั้นตอนเริ่มแรกที่สุดที่จะกระทำความผิด เพื่อป้องกันยับยั้งมิให้มีการกระทำความผิดตามที่ตกลงกันต้องเกิดขึ้นจริง โดยเป็นการพิจารณาจากเจตนาที่ไม่ดีของผู้ที่ร่วมสมคบกันเท่านั้น ซึ่งไม่ได้พิจารณาว่าการตกลงกันดังกล่าวจะเป็นการกระทำที่ใกล้ชิดต่อผล (proximity rule) หรือไม่แต่อย่างใด

จากการศึกษาถึงมาตรการสมคบกันกระทำความผิด ทั้งในประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีที่มาจากระบบกฎหมายแบบคอมมอนลอว์(Common Law) ถือว่ามาตรการ

สมคบกันกระทำความผิดเป็นหลักความรับผิดชอบทางอาญาทั่วไปของบุคคล ที่ใช้ครอบคลุมทุกฐานความผิดที่มีการสมคบกันกระทำ เนื่องจากองค์ประกอบความรับผิดชอบประกอบด้วยองค์ประกอบภายนอกคือการตกลงกัน ส่วนองค์ประกอบภายในคือ เจตนาที่จะกระทำความผิดตามที่ได้ตกลงกัน ดังนั้นในการพิสูจน์ถึงองค์ประกอบความผิดจึงกระทำได้ง่าย เพียงแค่พิสูจน์ให้เห็นได้ว่าบุคคลเหล่านั้นได้มีการตกลงกันก็เป็นการเพียงพอแล้ว ซึ่งการตกลงกันนั้นอาจเป็นการแสดงออกถึงการกระทำที่เป็นปกติวิสัยเช่น ทำทาง อากัปกิริยา หรือแสดงสัญลักษณ์อย่างใดก็ได้ จึงทำให้ความรับผิดชอบฐานนี้นิยมนำไปใช้กับการกระทำความผิดประเภทที่ปกติวิธิดำเนินการ และ โครงสร้างขององค์กร เช่นองค์กรอาชญากรรม เพื่อเอาผิดแก่ผู้ที่อยู่เบื้องหลังของการกระทำผิดได้หมดทุกคน

สำหรับประเทศไทยมีการนำเอามาตรการนี้มาใช้บังคับทั้งในกฎหมายอาญา และในกฎหมายพิเศษอื่นๆ แต่ไม่ได้นำมาใช้อย่างแพร่หลายหรือครอบคลุมทุกการกระทำความผิด แต่นำมาใช้เป็นความรับผิดเฉพาะฐานเท่านั้น เช่นในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 114 , 135/2 , 135/4 , และ 210 แต่ด้วยเจตนาในเรื่องของจำนวนผู้กระทำความผิดและลักษณะความผิดที่จำกัด ทำให้ความรับผิดฐานสมคบ ทำให้ไม่มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง คงมีกฎหมายพิเศษบางฉบับเท่านั้นที่นำไปใช้ เช่นความผิดเกี่ยวกับมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก มาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐฯลฯ โดยกำหนดจำนวนผู้กระทำความผิดไว้ไม่สูงเหมือนกับความผิดตามมาตรา 210 คือในกฎหมายพิเศษนี้วางจำนวนผู้กระทำความผิดไว้คือตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำการตามที่บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ซึ่งเห็นได้ว่าความรับผิดฐานนี้มีประโยชน์อย่างมากต่อการนำผู้กระทำความผิดที่โดยปกติแล้วเป็นการยากที่จะได้ตัวมาลงโทษ เพราะมาตรการสมคบกันกระทำความผิดเป็นมาตรการทางกฎหมายในเชิงป้องกัน สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ง่ายขึ้น และถือเป็นความผิดสำเร็จทันทีที่มีการตกลงกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำการอันเป็นความผิด โดยที่ไม่จำเป็นต้องให้เกิดการกระทำความผิดตามที่ตกลงกันก่อนแต่อย่างใด

หากประเทศไทยนำเอามาตรการสมคบกันกระทำความผิด มาใช้แก่การทุจริตคอร์รัปชันแล้ว ผู้เขียนมีความเชื่อว่าการทุจริตคอร์รัปชันแม้จะเป็นการกระทำผิดที่ยากต่อการแสวงหาพยานหลักฐานก็ตาม แต่มาตรการดังกล่าวสามารถบังคับใช้แก่ผู้กระทำความผิดที่ร่วมกันเหล่านั้นได้ เพียงแค่พิสูจน์ให้เห็นถึงการตกลงกันเท่านั้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายได้ อีกทั้งความผิดฐานสมคบของต่างประเทศ อาทิประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่าสามารถนำหลักดังกล่าวไปใช้บังคับเอาแก่การประกอบอาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นองค์กร ได้อย่างดี

ดังนั้นผู้เขียนขอเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยให้นำมาตรการสมคบกันกระทำ ความผิดมาใช้บังคับกับการทุจริตคอร์รัปชัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542

2. ข้อเสนอแนะ

จากที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ วิเคราะห์กฎหมายภายในของประเทศกับมาตรการ สมคบกันกระทำความผิด (Conspiracy) เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตคอร์รัปชันให้มีประสิทธิผล และเพื่อให้การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เป็นไปอย่างเหมาะสม อีกทั้งเพื่อเป็นการตัดรากถอนโคนการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการทุจริต คอร์รัปชันโดยเฉพาะที่เกิดขึ้นในวงการเมือง เนื่องจากความเสียหายที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งมีจำนวน มหาศาล ผู้เขียนขอเสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงข้อกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ตอบ รับรูปแบบการกระทำความผิดที่ซับซ้อนแบบขลิบขิ้น ดังนี้

2.1 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542

ขอเสนอให้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ให้ครอบคลุมถึงการสมคบ กันกระทำความผิด รวมทั้งเหตุบรรเทาโทษจากการถอนตัวจากการกระทำความผิดตามที่ตกลงกัน โดยได้ทำการศึกษาและเทียบเคียงจากกฎหมายพิเศษอื่น ๆ ที่มีการบัญญัติและนำมาตรการสมคบกัน กระทำความผิดไปใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว ดังนี้

“ผู้ใดสมคบกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่กำหนด ต้องระวางโทษ.....

ความผิดฐานนี้ถือเป็นการสมคบกันสำเร็จทันทีที่มีการตกลงกัน ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรค หนึ่งคนหนึ่งคนใดได้ลงมือกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกันไปแล้ว ผู้ร่วมสมคบด้วยกันทุกคน ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นอีกกระทงหนึ่งด้วย

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง สมคบกันกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน ผู้ที่สมคบกันดังกล่าวต้องรับผิดฐานเป็นตัวการร่วมอีกฐานหนึ่งด้วย

ในกรณีที่ความผิดได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจากการเข้าขัดขวางของผู้ สมคบทำให้การกระทำนั้นกระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่ บรรลุผล ผู้สมคบที่กระทำการขัดขวางนั้นคงรับโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งเท่านั้น

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กลับใจให้ความจริงแห่งการสมคบต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่ก่อนที่จะมีการกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกัน ต้องระวางโทษน้อยกว่าที่กฎหมาย
กำหนดไว้หรือศาลจะไม่ลงโทษเลยก็ได้”

ในกรณีที่เสนอให้มีการรับผิดฐานเป็นตัวละครเพิ่มอีกฐานนอกจากความผิดฐานสมคบ ไม่
ถือว่าเป็นการขัด หรือแย้งต่อแนวคิดของกฎหมายในเรื่องความผิดที่มีการกำหนดคุณสมบัติของ
ผู้กระทำความผิดเอาไว้ และเนื่องจากสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการที่บุคคลภายนอก
กระทำความผิดร่วมกับเจ้าพนักงาน เช่นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมาย
อาญา เช่นนี้บุคคลภายนอกจะมีความผิดฐานสนับสนุนการกระทำความผิดของเจ้าพนักงานเพียง
เท่านั้น ไม่อาจเป็นตัวละครร่วมกับเจ้าพนักงานได้ ย่อมไม่อาจรับมือกับการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่าง
จริงจัง อีกทั้งยังมีเจตนาขยายความรับผิดให้เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เผชิญอยู่จริง และ
ทำให้ผู้ร่วมกันกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ได้รับบทลงโทษที่เหมาะสม และได้สัดส่วนกับการ
กระทำผิดด้วย

2.2 การเสนอเครื่องมือในการแสวงหาพยานหลักฐาน อันเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน

เสนอให้มีเครื่องมือในการแสวงหาพยานหลักฐาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการหา
พยานหลักฐานเกี่ยวกับพฤติการณ์การทุจริตคอร์รัปชันเพื่อดำเนินมาตรการทางแพ่ง ซึ่ง
พยานหลักฐานที่ได้จากเครื่องมือดังกล่าว สามารถนำไปใช้พิสูจน์ความผิดในคดีอาญาได้เช่นกัน
โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดฐานสมคบกันกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน เนื่องจากการแสวงหา
พยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดนั้นกระทำได้ยาก เพราะโดยลักษณะของการสมคบมักจะถูกปิด
วิธีดำเนินการ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้วิธีการพิเศษอย่างอื่นในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อ
เอาผิดแก่จำเลย หากไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้แล้วเจ้าหน้าที่เกิดนำวิธีการดังกล่าวไปใช้แสวงหา
พยานหลักฐาน ย่อมทำให้พยานหลักฐานที่ได้มาด้วยวิธีอื่นๆเหล่านั้นเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดย
มิชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 226 และทำให้พยานหลักฐานดังกล่าวรับ
ฟังไม่ได้ จึงควรมีบทบัญญัติซึ่งเป็นเครื่องมือในการแสวงหาพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิด
ที่เกี่ยวกับความผิดฐานสมคบ ขอเสนอให้มีเครื่องมือในการแสวงหาพยานหลักฐานดังนี้

“ในกรณีที่มิเหตุอันควรเชื่อว่าคดีความผิดฐานสมคบตามมาตรามีมูล
พนักงานเจ้าหน้าที่จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อ..... เพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่
เข้าถึงบัญชี ข้อมูลทางการสื่อสาร หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง..... จะสั่งอนุญาตให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ผู้ยื่นคำขอดำเนินการโดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ทั้งนี้ ให้
อนุญาตได้คราวละไม่เกินเก้าสิบวัน

เมื่อ..... ได้สั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ยื่นคำ
ขอดำเนินการ โดยใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใดๆตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ทั้งนี้ ให้อนุญาตได้คราว
ละไม่เกินเก้าสิบวัน

เมื่อ..... ได้สั่งอนุญาตตามความในวรรคหนึ่งหรือ
วรรคสองแล้ว ผู้เกี่ยวข้องกับบัญชี ข้อมูลทางการสื่อสาร หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามคำสั่งดังกล่าว
จะต้องให้ความร่วมมือ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรานี้

การจับกุมหรือแจ้งข้อหาแก่ผู้กระทำความผิดฐานสมคบ ต้องได้รับอนุมัติ
จาก..... ก่อนและเมื่อดำเนินการตามที่ได้อนุมัติแล้วให้
รายงานให้..... ทราบทันที

การขออนุมัติ การอนุมัติ และการรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”